

Bắc Ninh: Xây dựng xã hội học tập số ở vùng đồng bào dân tộc

06:28 23/11/2025

Với mục tiêu phổ cập kỹ năng số cho người dân, nhất là vùng đồng bào dân tộc thiểu số, tỉnh Bắc Ninh đang triển khai mạnh mẽ phong trào “Bình dân học vụ số”. Ở khắp các khu dân cư, không khí học tập sôi nổi giúp người dân từng bước làm quen với công nghệ, hình thành thói quen sử dụng các dịch vụ số trong đời sống hằng ngày.

Lớp học đặc biệt

Những ngày này, không khí tại nhà văn hóa thôn Tuấn Sơn, xã Tuấn Đạo náo nhiệt hơn thường lệ. Bà con dân tộc Dao chăm chú lắng nghe thành viên tổ chuyển đổi số hướng dẫn cách tra cứu tin tức, quét mã QR hay soạn thảo văn bản. Thôn Tuấn Sơn nằm cách trung tâm xã gần 10 km với 100% đồng bào Dao sinh sống. Để nâng cao kỹ năng cho người dân, xã đã trang bị một bộ máy vi tính kết nối internet và máy in ngay tại nhà văn hóa thôn, tạo điều kiện để bà con thực hành sau mỗi buổi học. Anh Hoàng Hữu Tài phấn khởi chia sẻ: “Trước đây tôi chỉ nghe nói đến máy tính chứ chưa sử dụng bao giờ. Nay được cán bộ hướng dẫn tận tình, tôi đã biết mở máy, tra thông tin và in tài liệu”.

Tổ chuyển đổi số xã Tuấn Đạo hướng dẫn người dân sử dụng kỹ năng số cơ bản máy tính.

Theo bà Nguyễn Thị Hương, Bí thư Chi bộ thôn Tuấn An, xã Tuấn Đạo, trước đây, cán bộ thôn phải thuê dịch vụ đánh máy để nộp báo cáo lên xã. Nay có máy tính, máy in và được hướng dẫn kỹ năng tin học văn phòng cơ bản, mọi người có thể tự soạn thảo văn bản. Mới đầu còn lúng túng nhưng sau quen dần, công việc thuận lợi hơn rất nhiều.

Nhằm triển khai hiệu quả phong trào “Bình dân học vụ số”, mới đây, UBND xã Tuấn Đạo trang bị máy vi tính, máy in cho 12 thôn trên địa bàn. Ông Lê Đức Hưng, Phó Giám đốc Trung tâm Phục vụ hành chính công xã cho biết: “Trung tâm cử cán bộ trực tiếp “cầm tay chỉ việc”, giúp người dân truy cập mạng internet để tìm hiểu kỹ thuật chăn nuôi, trồng trọt, nhập dữ liệu thống kê của thôn và nộp hồ sơ trực tuyến đối với những thủ tục đơn giản”.

Cùng với các lớp học cộng đồng, Công an xã Sơn Động vừa mở lớp “Hành trang số cho tuổi trẻ vùng cao” tại Trường Phổ thông Dân tộc nội trú Sơn Động. Cứ tối thứ Tư hàng tuần, các em học sinh lớp 12 lại háo hức mong chờ đến giờ học đặc biệt. Với cách dạy trực quan, thực hành song song, các cán bộ, chiến sĩ công an xã hướng dẫn học sinh thiết kế poster, video ngắn bằng Canva, lồng ghép nội dung tuyên truyền pháp luật và kỹ năng an toàn mạng. Sau bảy ngày học, các em đều tự tin hơn trong ứng dụng công nghệ vào học tập, hình thành tư duy sáng tạo và kỹ năng làm việc nhóm.

Lan tỏa phong trào học số

Mới đây, UBND xã Yên Thế đã phát động phong trào “Bình dân học vụ số” gắn với mục tiêu xây dựng chính quyền điện tử. Theo lãnh đạo UBND xã, hiện 100% thôn có kết nối cáp quang, mạng 3G/4G phủ sóng toàn địa bàn; hơn 90% hồ sơ thủ tục hành chính được xử lý trực tuyến; dữ liệu về hộ tịch, y tế, giáo dục và đất đai được số hóa đồng bộ. Bà Hoàng Thị Lan, thôn Tân Sỏi tâm sự: “Lúc đầu tôi sợ mình lớn tuổi, không học được nhưng nhờ cán bộ hướng dẫn từng bước, tôi đã biết đọc tin tức, xem video dạy trồng cây ăn quả, học thêm kỹ thuật chăn nuôi nên rất hào hứng”.

Lớp học "Hành trang số cho tuổi trẻ vùng cao" do Công an xã Sơn Động triển khai tại Trường Phổ thông dân tộc nội trú Sơn Động.

Không chỉ các địa phương chủ động triển khai phong trào “Bình dân học vụ số”, thời gian qua, Sở Dân tộc và Tôn giáo còn phối hợp với Sở Khoa học và Công nghệ tổ chức 10 lớp tập huấn kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin cho đồng bào dân tộc thiểu số tại các xã Vân Sơn và Dương Hưu. Học viên được hướng dẫn quảng bá sản phẩm nông nghiệp trên sàn thương mại điện tử, tra cứu dịch vụ công trực tuyến và sử dụng mạng xã hội an toàn. Nhiều nông dân đã biết cập nhật giá nông sản, học kỹ thuật trồng trọt qua YouTube, Zalo; tiểu thương biết bán hàng qua Facebook, sử dụng ứng dụng đặt hàng trực tuyến.

Theo ông Nguyễn Văn Tuấn, Phó Giám đốc Trung tâm Công nghệ thông tin và Truyền thông (Sở Khoa học và Công nghệ) - người trực tiếp giảng tại các lớp “Bình dân học vụ số”, đồng bào vùng cao học công nghệ số không dễ vì đa phần lớn tuổi, ít tiếp xúc thiết bị, thậm chí có người không biết chữ. Tuy nhiên, khi họ thấy công nghệ gắn với đời sống, giúp tiêu thụ nông sản, nộp hồ sơ thuận tiện, là phương tiện liên lạc với con cháu hiệu quả... họ chủ động học rất nhanh. Quá trình truyền đạt kiến thức, các báo cáo viên luôn cố gắng dạy thật chậm để ai cũng hiểu và làm được.

Để phong trào “Bình dân học vụ số” lan tỏa sâu rộng, thời gian tới, Bắc Ninh tập trung củng cố hạ tầng số và nâng cao năng lực số cộng đồng; mở rộng mạng internet tốc độ cao, phủ sóng ổn định đến 100% thôn bản, đặc biệt là vùng núi và các khu dân cư xa trung tâm. Cùng đó khuyến khích doanh nghiệp viễn thông, các tổ chức xã hội hỗ trợ trang thiết bị, gói dữ liệu miễn phí cho các điểm học tập cộng đồng, tạo điều kiện để mọi người đều có cơ hội làm quen với công nghệ. Đa dạng các mô hình học tập số gắn với đời sống người dân. Tăng cường

đào tạo, bồi dưỡng lực lượng “hạt nhân số” ở cơ sở, bởi đây là lực lượng nòng cốt hỗ trợ bà con vùng cao, vùng dân tộc thiểu số học và sử dụng công nghệ một cách chủ động, bền vững.

Bá Đoàn